

ЗАТВЕРДЖЕНО
Розпорядження Київського
міського голови
від 08 травня 2023 року № 368

Статут
мистецького ліцею
«Київська дитяча Академія
мистецтв імені М.І. Чембержі»

1. Загальні положення

1.1. Мистецький ліцей «Київська дитяча Академія мистецтв імені М.І. Чембержі» – є закладом спеціалізованої мистецької освіти, що забезпечує здобуття початкової і профільної мистецької освіти одночасно із здобуттям повної загальної середньої освіти на всіх її рівнях (далі – Ліцей).

1.2. Ліцей є неприбутковим комунальним закладом освіти, утвореним шляхом виділу структурного підрозділу Муніципального закладу вищої освіти «Київська академія мистецтв» «Київської дитячої Академії мистецтв імені М.І. Чембержі» згідно з рішенням Київської міської ради від 23 червня 2022 року № 4754/4795 «Про реорганізацію Муніципального закладу вищої освіти «Київська академія мистецтв» та Київського університету імені Бориса Грінченка шляхом злиття та утворення Київського столичного університету імені Бориса Грінченка».

1.3. Ліцей засновано на комунальній власності територіальної громади міста Києва, від імені якої виступає Київська міська рада (далі – Засновник), та підпорядковується Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Орган управління).

1.4. Ліцей є юридичною особою. Права та обов'язки набуває з дня його державної реєстрації.

1.5. Ліцей має відокремлене майно, самостійний баланс, рахунки в установах банків, органах державної казначейської служби, та може мати бланки, печатки та штампи із своїм найменуванням та символікою.

1.6. Ліцей має право набувати майнові та немайнові права, нести обов'язки, виступати стороною у судовому процесі, мати у власності кошти та інше майно відповідно до законодавства.

1.7. Найменування Ліцею:

1.7.1. Повне найменування українською мовою – мистецький ліцей «Київська дитяча Академія мистецтв імені М. І. Чембержі»;

Скорочене найменування українською мовою –
МЛ «КДАМ ім. М. І. Чембержі».

1.7.2. Повне найменування англійською мовою – Art Lyceum «Chemberji's Kyiv Children's Academy of Arts»;

Скорочене найменування англійською мовою – Chemberji's Academy of Arts.

1.8. Місцезнаходження Ліцею: 04210, м. Київ, проспект Володимира Івасюка, 10.

1.9. Ліцей у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про культуру», іншими законами України, постановами Верховної Ради України, Положенням про мистецький ліцей, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2020 року № 1313, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, рішеннями Київської міської ради, розпорядженнями Київського міського голови та виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), наказами Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), іншими нормативно-правовими актами, а також цим Статутом.

1.10. Діяльність Ліцею базується на принципах дитиноцентризму та гуманізму.

1.11. Головною метою мистецького Ліцею є забезпечення реалізації права громадян на здобуття початкової і профільної мистецької освіти одночасно із здобуттям повної загальної середньої освіти на всіх її рівнях.

1.12. Основними завданнями Ліцею є:

створення сприятливого середовища та необхідних умов для розвитку мистецьких здібностей учнів, досягнення ними високих результатів навчання;

професійна орієнтація учнів на здобуття професії у обраній сфері мистецтва та/або мистецькій педагогіці;

забезпечення відповідності рівня повної загальної середньої освіти державним стандартам та рівня початкової і профільної мистецької освіти стандартам спеціалізованої освіти;

забезпечення підготовки учнів до подальшого здобуття вищої мистецької освіти і професійної мистецької діяльності відповідно до свого мистецького профілю;

виховання в учнів шанобливого ставлення до держави та рідної мови, поваги до народних традицій і звичаїв, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;

виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

реалізація свідомого ставлення учасників навчального процесу до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;

створення умов для оволодіння учнями науковими знаннями про природу, людину і суспільство;

організація участі учнів у всеукраїнських та міжнародних спеціалізованих мистецьких проектах (конкурсах, фестивалях, олімпіадах тощо) та аналогічних заходах з навчальних предметів загальноосвітнього циклу;

збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу держави;

надання учням можливостей для реалізації індивідуальних, творчих потреб, забезпечення умов для оволодіння практичними вміннями і навичками;

пошук і відбір для навчання талановитих дітей та молоді;

оновлення змісту освіти, розробка і апробація нових педагогічних технологій, методів і форм навчання та виховання.

1.13. Ліцей зобов'язаний:

виконувати державні стандарти повної загальної середньої освіти та державні стандарти спеціалізованої мистецької освіти;

надавати якісні освітні послуги та забезпечувати результати навчання відповідно до державних стандартів.

1.14. Ліцей має право:

визначити форми, методи і засоби організації освітнього процесу;

використовувати різні форми морального та матеріального заохочення до учасників освітнього процесу;

бути розпорядником рухомого і нерухомого майна згідно з законодавством України та цим Статутом;

отримувати кошти і матеріальні цінності відповідно до законодавства України;

залишати у своєму розпорядженні і використовувати власні надходження у порядку, визначеному Органом управління, відповідно до законодавства України;

розвивати власну соціальну базу;

встановлювати ліцейну форму одягу для учнів;

користуватися пільгами, встановленими законодавством України;

здійснювати інші автономні права, передбачені законодавством України.

1.15. Ліцей несе відповідальність за:

безпечне освітнє середовище;

дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, наукової діяльності;

дотримання фінансової дисципліни.

1.16. У складі Ліцею діють відділення та відділи на підставі положень про них, затверджених директором Ліцею:

відділення початкової освіти – структурний підрозділ, що забезпечує здобуття першого рівня повної загальної середньої освіти одночасно з початковою мистецькою освітою;

відділення базової середньої освіти – структурний підрозділ, що забезпечує здобуття другого рівня повної загальної середньої освіти одночасно з початковою мистецькою освітою;

відділення профільної середньої освіти – структурний підрозділ, що забезпечує здобуття третього рівня повної загальної середньої освіти одночасно з профільною мистецькою освітою;

відділи, що забезпечують освітній процес на рівнях початкової і профільної мистецької освіти (образотворчий, музичний, театральний, хореографічний);

бухгалтерія;

господарський відділ;

бібліотека;

навчальна частина;

канцелярія.

1.17. Ліцей для досягнення своєї мети згідно з законодавством України та обмеженнями, встановленими цим законодавством, укладає від свого імені будь-які правочини, господарські договори з юридичними та фізичними особами.

1.18. Кожному громадянину України, іншим особам, які перебувають в Україні на законних підставах, а також кожній дитині незалежно від засад її перебування в Україні після проходження відповідного конкурсного відбору та зарахування гарантується безоплатне здобуття у Ліцеї повної загальної середньої освіти на кожному її рівні за рахунок коштів державного бюджету один раз протягом життя.

2. Організація освітнього процесу

2.1. Освітній процес у Ліцеї організовується відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Положення про мистецький ліцей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2020 року № 1313, інших актів законодавства, освітніх програм Ліцею та забезпечує набуття учнями відповідних компетентностей та досягнення ними результатів навчання, передбачених освітніми програмами, одночасно з розвитком їх мистецьких здібностей, індивідуальних обдарувань, стимулювання до подальшої професійної творчої самореалізації та отримання кваліфікацій у відповідному виді мистецтва.

2.2. Освітній процес у Ліцеї складається із двох компонентів: загальноосвітнього, який забезпечує здобуття учнями Ліцею повної загальної середньої освіти на всіх рівнях, та спеціалізованого мистецького, який забезпечує здобуття початкової і профільної мистецької освіти.

2.3. Ліцей реалізовує безперервний інтегрований освітній процес на таких рівнях освіти:

рівень початкової освіти – тривалістю чотири роки;

рівень базової освіти – тривалістю п'ять років;

рівень профільної середньої освіти – тривалістю три роки.

Після завершення початкової мистецької освіти і профільної мистецької освіти разом із державною підсумковою атестацією здійснюється підсумкова атестація з мистецьких дисциплін з метою визначення відповідності результатів навчання учнів, визначених стандартами спеціалізованої мистецької освіти.

2.4. Ліцей провадить освітній процес у належних та безпечних умовах здобуття освіти з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку учнів.

2.5. Мовою освітнього процесу у Ліцеї є державна мова.

2.6. Освітній процес у Ліцеї здійснюється за освітніми програмами.

Мистецький компонент Ліцею здійснюється за власними освітніми програмами, у тому числі наскрізними, які розробляються на основі типових освітніх програм, затверджених Міністерством культури та інформаційної політики України (далі – МКІП України), схвалюються Педагогічною радою Ліцею та затверджуються директором Ліцею.

Загальноосвітній компонент Ліцею здійснюється за навчальними планами, підручниками, посібниками, які мають відповідний гриф Міністерства освіти і науки України (далі – МОН України), із повним забезпеченням виконання освітніх завдань, передбачених типовими освітніми програмами МОН України на кожному з рівнів освіти.

2.7. На основі освітньої програми, зокрема включених до неї навчальних планів, Ліцей щороку складає та затверджує річний навчальний план.

2.8. Індивідуалізація й диференціація навчання у Ліцеї забезпечуються реалізацією інваріантної та варіативної частин навчальних планів. Варіативна частина формується Ліцеєм з урахуванням спеціалізації навчання.

2.9. Індивідуальна освітня траєкторія учня в Ліцеї формується шляхом визначення власних освітніх цілей, а також вибору навчальних предметів (інтегрованих курсів), інших освітніх компонентів, зокрема вибіркових, і рівнів їх складності, форм організації освітнього процесу, методів, засобів навчання, темпів засвоєння освітньої програми та/або послідовності вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів).

Індивідуальна освітня траєкторія учня Ліцею реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у Ліцею, у спосіб, визначений частинами другою і третьою статті 14 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

2.10. Основною формою здобуття освіти в Ліцеї є очна форма.

З метою забезпечення доступу до початкової і/або профільної мистецької освіти Ліцей може створювати класи (групи) з вечірньою, дистанційною формою здобуття освіти.

Задля забезпечення права на освіту у Ліцеї може використовуватися сімейна (домашня) форма здобуття освіти як спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками для здобуття формальної освіти, за виключенням мистецького компоненту. При цьому відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні не нижче державних стандартів освіти та здобуття ними компетенцій відповідно до освітніх програм, обраних напрямів підготовки, що розроблені у Ліцеї, схвалені Педагогічною радою та затверджені директором Ліцею, несуть батьки.

2.11. Ліцей створює умови для здобуття початкової та/або профільної мистецької освіти для дітей з особливими освітніми потребами за наявності такої потреби.

2.12. Структура та тривалість навчального року, навчального тижня, дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються Педагогічною радою Ліцею у межах часу, передбаченого Освітніми програмами відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого відповідним навчальним планом, та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку учнів, особливостей регіону тощо.

Початок та закінчення навчального року визначається річним планом роботи Ліцею з урахуванням вимог частини третьої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту». Тривалість канікул у Ліцеї визначена річним планом роботи Ліцею і не може становити менше 30 календарних днів.

Безперервна навчальна діяльність учнів Ліцею не може перевищувати 35 хвилин (для 1 року навчання), 40 хвилин (для 2-4 років навчання), 45 хвилин (5-12 років навчання), крім випадків, визначених законодавством України.

Тривалість перерв між уроками у Ліцеї встановлюється з урахуванням потреби в організації активного відпочинку і харчування учнів, але не менше 10 хвилин, а великої перерви – не менше як 20 хвилин.

За необхідністю, у Ліцеї можуть використовуватися інші, крім уроку, форми організації освітнього процесу (лекція, урок-концерт, семінарське заняття, екскурсія тощо).

У Ліцеї можуть проводитися позакласні заходи, спрямовані на задоволення додаткових освітніх потреб та розвиток творчих здібностей і обдарувань учнів, які визначаються планом роботи Ліцею на навчальний рік.

Залучення учнів мистецького ліцею під час освітнього процесу до виконання робіт чи до участі у заходах, не пов'язаних з виконанням освітньої програми (навчальних програм та планів) мистецького ліцею, забороняється, крім випадків, передбачених Кабінетом Міністрів України.

2.13. Зарахування учнів до Ліцею здійснюється згідно з правилами прийому до Ліцею, які розробляються згідно з Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних мистецьких ліцеїв, затвердженого наказом МКІП України від 17 грудня 2021 року № 1005, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 21 лютого 2022 року за № 238/37574 (далі – Порядок, затверджений МКІП України), схвалюються Педагогічною радою та затверджуються директором Ліцею.

Зарахування до Ліцею на будь-який рівень освіти здійснюється виключно на конкурсній основі: на 1 рік навчання – відповідно до затвердженого плану прийому; на інші роки навчання – на вільні місця, що утворилися через відрахування учнів.

План прийому до Ліцею щороку затверджується Органом управління.

Зарахування вступника до мистецького ліцею здійснюється наказом директора на підставі заяви одного з його батьків (інших законних представників), оригіналів документів, передбачених пунктом 9 Порядку, затвердженого МКІП України, та рішення приймальної (конкурсної) комісії за результатами вступних випробувань.

Зарахування, відрахування та переведення учнів у старші класи Ліцею здійснюється згідно з Порядком, затвердженим МКІП України.

Відрахування учнів з Ліцею здійснюється за рішенням педагогічної ради згідно з Порядком, затвердженим МКІП України.

Рішення про відрахування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, приймається за згодою органів опіки та піклування (крім відрахування у зв'язку з завершенням навчання та отриманням документа про освіту).

Учні, щодо яких прийнято рішення про відрахування, продовжують навчання в закладі освіти, що забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти за територією обслуговування або до іншого закладу освіти за вибором батьків (одного з батьків, інших законних представників).

2.14. Розподіл учнів між класами і групами здійснюється директором Ліцею.

Кількість учнів класу, які можуть перебувати у навчальному приміщенні, має відповідати вимогам санітарного законодавства та не може порушувати права здобувачів освіти та педагогічних працівників на належні, безпечні та здорові умови навчання (праці).

Кількість учнів у класах (наповнюваність класу) не може становити менше 5 (п'яти) учнів. У разі, якщо кількість учнів не дозволяє утворити клас, учні можуть продовжувати навчання у Ліцеї за однією із інших (крім очної) форм здобуття повної загальної середньої освіти або в іншому закладі освіти із забезпеченням територіальної доступності.

Зменшення кількості учнів у класі протягом навчального року не є підставою для припинення функціонування цього класу до закінчення навчального року.

Клас може ділитися не більш як на три групи з кількістю учнів не менше восьми осіб. Порядок поділу класів на групи під час вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) встановлюється центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Для належного засвоєння освітньої програми та вивчення навчальних предметів, курсів, інтегрованих курсів, зокрема відносящих до мистецького компоненту, у Ліцеї можуть формуватися та функціонувати міжкласні групи (мистецькі колективи, оркестри, акторські трупі, тощо), які включатимуть учнів різних класів одного або різних років навчання.

2.15. Оцінювання рівня досягнення учнями, результатів навчання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством України з

урахуванням особливостей оцінювання результатів навчання учнів мистецького ліцею з предметів мистецького компонента.

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів Ліцею в обраних учнями мистецьких напрямках визначаються в освітніх програмах Ліцею згідно з відповідними наказами МКІП України.

Оцінювання навчальних досягнень учнів Ліцею у системі загальної середньої освіти здійснюється відповідно до критеріїв, затверджених МОН України.

Результати оцінювання навчальних досягнень учнів за наслідками опанування змісту освіти фіксуються у навчальній документації Ліцею, свідоцтві про здобутий відповідний рівень освіти, а також свідоцтвах досягнень, які заповнюються щосеместру.

Оцінювання результатів навчання за сімейною (домашньою) формою здобуття освіти здійснюється відповідно до вимог законодавства України. Можливість продовження навчання за сімейною (домашньою) формою або переведення учнів на інституційну форму здобуття освіти визначається згідно з відповідними наказами МОН України та МКІП України.

Результати семестрового, річного оцінювання доводяться до відома учнів класним керівником.

2.16. Учні 8-12-х класів Ліцею забезпечуються стипендією відповідно до вимог законодавства України.

2.17. Ліцей забезпечує своїх учнів безоплатним харчуванням у випадках, передбачених законодавством України.

Відповідальність за організацію харчування учнів у Ліцеї, дотримання вимог санітарного законодавства, законодавства про безпечність та якість харчових продуктів покладається на директора Ліцею. Норми та порядок організації харчування учнів Ліцею встановлюються Кабінетом Міністрів України.

2.18. Учні Ліцею забезпечуються медичним обслуговуванням, що здійснюється медичними працівниками, які входять до складу штатних працівників Ліцею.

Ліцей взаємодіє з закладами охорони здоров'я, органами управління освітою та органами охорони здоров'я у Порядку здійснення медичного обслуговування учнів закладів загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 січня 2021 року № 31.

2.19. У Ліцеї забороняється утворення та діяльність організаційних структур політичних партій (об'єднань), а також релігійних організацій та воєнізованих формувань.

Будь-яке примушування учнів до вступу до будь-яких громадських об'єднань, воєнізованих формувань, політичних партій (об'єднань), релігійних організацій забороняється.

3. Учасники освітнього процесу, їх права та обов'язки

3.1. Учасниками освітнього процесу в Ліцеї є:

учні;

директор та його заступники;

педагогічні працівники, психолог, бібліотекарі;

асистенти вчителів (викладачів), які беруть участь у розробленні та виконанні навчальних планів та освітніх програм, адаптують навчальні матеріали з урахуванням особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами (за наявності в Ліцеї таких учнів);

інші спеціалісти;

батьки або інші законні представники учнів;

асистенти учнів (у разі їх допуску відповідно до вимог частини сьомої статті 26 Закону України «Про повну загальну середню освіту»).

3.2. Статус учнів як учасників освітнього процесу в Ліцеї, їх права та обов'язки визначаються законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та іншими законодавчими актами. Учні можуть мати також інші права та нести обов'язки, передбачені законодавством та цим Статутом.

3.3. Учні мають право:

на академічну мобільність, індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір, форм і темпу здобуття освіти із запропонованих Ліцеєм освітніх програм, навчальних дисциплін, предметів, та рівнів їх складності, методів і засобів навчання;

- на якісні освітні послуги;
- відвідувати позашкільні та позакласні заходи та заняття відповідно до власних освітніх потреб;
- на справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- на безоплатне користуватися навчально-виробничою, науковою, матеріально-технічною, культурно-спортивною базою Ліцею;
- брати участь у різних видах науково-практичної діяльності, конференціях, олімпіадах, виставках, конкурсах тощо;
- на відзначення успіхів у своїй діяльності;
- на свободу творчої мистецької, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;
- на повагу людської гідності;
- на захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- отримувати соціальні та психолого-педагогічні послуги як особа, яка постраждала від булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування);
- на доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності;
- на отримання свідоцтв про початкову, базову, повну загальну середню освіту, до яких вносяться також результати підсумкової атестації з мистецького компонента;
- на забезпечення стипендіями у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;
- на особисту або через своїх законних представників участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти;
- брати участь у добровільних аматорських об'єднаннях, творчих студіях, клубах, гуртках, групах за інтересами тощо;
- на безпечні і нешкідливі умови навчання та творчої праці.

3.4. Учні зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності);
- дотримуючись принципу академічної доброчесності, досягати результатів навчання, передбачених державним стандартом повної загальної середньої освіти для відповідного рівня та стандартом спеціалізованої музичної освіти;

поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;

відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;

своєчасно відвідувати заняття відповідно до затвердженого розкладу Ліцею, опановувати знання, вміння, навички, інші компетентності, підвищувати власний загальнокультурний рівень;

брати участь у всіх обов'язкових заходах, що проводяться Ліцеєм в рамках реалізації освітньої програми;

дотримуватись вимог Статуту, правил внутрішнього розпорядку Ліцею, наказів директора, а також умов договору про надання освітніх послуг (за його наявності);

повідомляти керівництво Ліцею про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших осіб, які долучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб;

дбати про збереження майна Ліцею, а також особистого майна свого та інших учнів;

дотримуватися правил особистої гігієни та дбати про власний охайний зовнішній вигляд.

3.5. Педагогічними працівниками Ліцею є директор, заступники директора, вчителі, викладачі, концертмейстери, методисти, інші особи, які працюють на посадах педагогічних працівників.

Педагогічними працівниками Ліцею можуть бути особи з високими моральними якостями, які мають відповідну спеціалізовану мистецьку (для забезпечення мистецького компонента освітнього процесу) або педагогічну (для забезпечення загальноосвітнього компонента освітнього процесу) освіту, належний рівень професійної підготовки, здійснюють педагогічну діяльність, забезпечують результативність та якість своєї роботи, фізичний та психічний стан здоров'я яких дозволяє здійснювати педагогічну діяльність.

Кваліфікаційні вимоги, зокрема вимоги до освіти та професійної кваліфікації викладачів, концертмейстерів Ліцею, визначаються Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та професійними стандартами, розробленими і затвердженими у порядку, визначеному постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 року № 373 «Про затвердження Порядку розроблення та затвердження професійних стандартів».

3.6. Призначення на посаду та звільнення з посади педагогічних та інших працівників, інші трудові відносини з працівниками Ліцею здійснюються директором Ліцею і регулюються законодавством України про працю, законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та іншими актами законодавства.

3.7. Педагогічні працівники Ліцею мають права та обов'язки, визначені законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», законодавством України, колективним договором, трудовим договором та Статутом.

Робочий час педагогічного працівника Ліцею включає час, необхідний для виконання ним навчальної, виховної, методичної, організаційної роботи та іншої педагогічної діяльності, передбаченої трудовим договором та/або посадовою інструкцією.

Конкретний перелік посадових обов'язків педагогічних працівників Ліцею визначається посадовими інструкціями, які розробляються відповідно до вимог законодавства України та затверджуються директором Ліцею.

Відволікання педагогічних працівників Ліцею від виконання професійних обов'язків не допускається, крім випадків, передбачених законодавством України.

3.8. Педагогічні працівники Ліцею проходять обов'язкову атестацію у порядку, визначеному положеннями про атестацію педагогічних працівників, затвердженими МКІП України (в частині викладачів мистецького фаху та концертмейстерів) та МОН України (в інших випадках).

3.9. Педагогічні працівники Ліцею зобов'язані проходити підвищення кваліфікації в порядку та обсягах, визначених законодавством України.

3.10. Вчителі та викладачі Ліцею, які призначаються на посаду без досвіду педагогічної діяльності, проходять педагогічну інтернатуру відповідно до статті 23 Закону України «Про повну загальну середню освіту» у порядку, визначеному положенням про педагогічну інтернатуру, затвердженому МОН України.

3.11. Оплата праці працівників Ліцею, у тому числі педагогічних працівників, здійснюється відповідно до законодавства України.

3.12. Обсяг педагогічного навантаження педагогічних працівників мистецького ліцею встановлюється директором відповідно до законодавства України. Педагогічне навантаження вчителя та викладача Ліцею включає 18 навчальних годин протягом навчального тижня, що становлять тарифну ставку. Оплата праці здійснюється відповідно до обсягу педагогічного навантаження та інших видів діяльності, передбачених освітнім процесом.

Педагогічні працівники Ліцею, які забезпечують реалізацію державних стандартів повної загальної середньої освіти та стандартів спеціалізованої мистецької освіти, отримують доплати відповідно до законодавства України.

3.13. З метою підвищення якості мистецької освіти в Ліцеї до освітнього процесу в частині мистецького компонента за рішенням директора Ліцею можуть бути залучені інші особи з числа видатних діячів мистецтва для проведення навчальних занять, лекцій, концертів, тренінгів, семінарів, факультативів, майстер-класів тощо, а також оцінювання результатів навчання. Відповідальність за зміст таких заходів несе директор Ліцею. Умови залучення таких фахівців до освітнього процесу визначаються відповідними договорами між ними та Ліцеєм.

3.14. Батьки або інші законні представники учнів Ліцею мають права та обов'язки, визначені Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими актами законодавства.

Батьки або інші законні представники учнів Ліцею можуть надавати Ліцею допомогу за власною ініціативою.

Батьки або інші законні представники учнів Ліцею зобов'язані дбати про здоров'я учнів, забезпечувати вчасне прибуття їх на навчання, та наявність індивідуальних засобів навчання (в тому числі музичних інструментів), створювати умови для самостійної підготовки до занять в домашніх умовах.

4. Права та обов'язки Засновника та Органу управління Ліцею

4.1. Засновником Ліцею є Київська міська рада, права та обов'язки якої визначаються законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про повну загальну середню освіту», «Про освіту», «Про столицю України – місто-герой Київ» та іншими актами законодавства.

4.2. Засновник:

затверджує статут Ліцею, його нову редакцію та зміни до нього;
затверджує положення про конкурс на посаду директора Ліцею;
здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю Ліцею;
приймає рішення про припинення Ліцею;
реалізує інші права, визначені законодавством та Статутом.

4.3. Орган управління:

затверджує за поданням Ліцею стратегію його розвитку;
приймає рішення про проведення конкурсу на посаду директора Ліцею;
укладає строковий трудовий договір з директором Ліцею, обраним у порядку, встановленому законодавством та Статутом;
розриває строковий трудовий договір з директором Ліцею з підстав та у порядку, визначених законодавством та Статутом;
затверджує кошторис та приймає фінансовий звіт Ліцею у випадках та порядку, визначених законодавством;
затверджує план прийому до Ліцею;
здійснює контроль за дотриманням Статуту;
здійснює контроль за недопущенням привілеїв чи обмежень (дискримінації) за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками;
забезпечує створення у Ліцеї інклюзивного освітнього середовища;
реалізує інші права, передбачені законодавством та Статутом.

4.4. Засновник та Орган управління зобов'язані:

забезпечити утримання та розвиток матеріально-технічної бази заснованого ним Ліцею на рівні, достатньому для виконання вимог стандартів освіти та ліцензійних умов;
у разі реорганізації чи ліквідації Ліцею забезпечити учням можливість продовжити навчання на відповідному рівні освіти;
забезпечити відповідно до законодавства створення в Ліцеї безперешкодного середовища для учасників освітнього процесу, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами.

4.5. Засновник та Орган управління не мають права втручатися в діяльність Ліцею, яка здійснюється у межах його автономних прав, визначених статтею 23 Закону України «Про освіту» та цим Статутом.

5. Управління Ліцеєм

5.1. Управління Ліцеєм в межах компетенції здійснюють:

Засновник та Орган управління;

директор;

Педагогічна рада;

загальні збори колективу.

5.2. Безпосереднє управління діяльністю Ліцею здійснює його директор.

Директор Ліцею призначається на посаду директором Департаменту культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за результатами конкурсного відбору, що проводиться відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту», положення про конкурс на посаду директора мистецького ліцею, затвердженого Засновником, шляхом укладання строкового трудового договору у порядку, встановленому законодавством.

Директором Ліцею може бути особа, яка є громадянином України, вільно володіє державною мовою, має вищу мистецьку або педагогічну освіту ступеня не нижче магістра, стаж педагогічної та/або науково-педагогічної роботи не менше трьох років, організаторські здібності, стан фізичного і психічного здоров'я, що не перешкоджає виконанню професійних обов'язків, крім випадків, передбачених у частині другій статті 38 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Строк перебування на посаді директора Ліцею визначається Законом України «Про повну загальну середню освіту».

У разі тимчасової відсутності директора Ліцею (відрадження, хвороба, відпустка або інші поважні причини) його обов'язки виконує заступник директора або інша особа, на яку покладаються зазначені обов'язки наказом директора. У такому випадку директор Ліцею заздалегідь інформує Орган управління про свою відсутність та вказує особу, на яку покладаються обов'язки директора на цей час.

У разі звільнення директора Ліцею або неможливості виконання ним своїх обов'язків з інших причин Орган управління своїм рішенням призначає тимчасово виконуючого обов'язки директора Ліцею на період до призначення директора Ліцею в порядку, встановленому законодавством України.

Призначення на посади та звільнення з посад заступників директора здійснюється директором Ліцею відповідно до вимог законодавства України.

Директор Ліцею:

здійснює безпосереднє управління та керівництво діяльністю Ліцею і несе відповідальність за освітню, фінансово-господарську та іншу його діяльність;

організовує діяльність Ліцею;

організовує освітній процес та видачу документів про освіту;

представляє Ліцей у відносинах з державними органами, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами і діє без довіреності в межах повноважень, передбачених чинним законодавством та цим Статутом;

вирішує питання фінансово-господарської діяльності Ліцею;

розробляє проєкт кошторису та подає його Органу управління на затвердження;

призначає на посаду та звільняє з посади заступників директора, працівників, у тому числі педагогічних, визначає їх посадові обов'язки;

затверджує посадові інструкції працівників Ліцею;

визначає режим роботи Ліцею;

забезпечує здійснення контролю за досягненням учнями результатів навчання, визначених державними стандартами повної загальної середньої освіти, індивідуальною програмою розвитку, індивідуальним навчальним планом;

затверджує правила внутрішнього розпорядку Ліцею;

забезпечує функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти;

забезпечує умови для здійснення дієвого та відкритого громадського контролю за діяльністю Ліцею;

сприяє та створює умови для діяльності органів самоврядування Ліцею;

сприяє здоровому способу життя здобувачів освіти та працівників;

створює необхідні умови для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами;

забезпечує створення безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування);

забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг учням, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування);

повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в Ліцеї;

розпоряджається в установленому порядку майном Ліцею та його коштами;

несе відповідальність за організацію бухгалтерського обліку Ліцею та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у

первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше 3-х років;

визначає об'єкти і періодичність проведення інвентаризації Ліцею, крім випадків, коли її проведення є обов'язковим згідно з законодавством України;

підтримує ініціативи щодо вдосконалення системи навчання та виховання, заохочення до творчих пошуків, дослідно-експериментальної роботи педагогів;

сприяє залученню діячів науки, культури, членів творчих спілок, працівників підприємств, установ, організацій до освітнього процесу, керівництва учнівськими об'єднаннями за інтересами;

контролює організацію харчування і медичного обслуговування учнів;

видає у межах своєї компетенції накази та контролює їх виконання;

щороку звітує про свою роботу на загальних зборах колективу;

щороку призначає класних керівників, завідувачів навчальних відділів;

організовує різні форми співпраці з батьками або іншими законними представниками учнів;

здійснює інші повноваження відповідно до законодавства України та цього Статуту.

Директор Ліцею має права та обов'язки педагогічного працівника, визначені Законом України "Про освіту", та несе відповідальність за виконання обов'язків, визначених законодавством, установчими документами Ліцею і строковим трудовим договором.

5.3. Колегіальним органом управління Ліцею є Педагогічна рада, повноваження якої визначаються Законом України «Про повну загальну середню освіту» та Статутом.

Головою Педагогічної ради є директор Ліцею.

До складу Педагогічної ради входять заступники директора, педагогічні працівники, інші спеціалісти, які здійснюють педагогічну (викладацьку) діяльність.

Усі педагогічні працівники Ліцею повинні брати участь у засіданнях Педагогічної ради.

Педагогічна рада:

схвалює стратегію розвитку та річний план роботи Ліцею;

схвалює освітні програми Ліцею, зміни до них та оцінює результати їх виконання;

схвалює правила внутрішнього розпорядку, положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Ліцеї, що має включати систему та механізми забезпечення академічної доброчесності, порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, види академічної відповідальності педагогічних працівників та учнів за конкретні порушення академічної доброчесності;

приймає рішення щодо вдосконалення і методичного забезпечення освітнього процесу;

схвалює положення про структурні підрозділи Ліцею;

приймає рішення щодо переведення учнів до наступного класу, притягнення їх до відповідальності за невиконання своїх обов'язків, у тому числі відрахування з Ліцею, а також щодо відзначення, морального та матеріального заохочення учнів та інших учасників освітнього процесу;

розглядає питання підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їхньої творчої ініціативи, визначає заходи щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників, формує та затверджує річний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників;

приймає рішення впровадження в освітній процес найкращого педагогічного досвіду та інновацій, участі в мистецькій, дослідницькій, експериментальній, інноваційній діяльності, співпраці з іншими закладами освіти, мистецької освіти, науковими установами, фізичними та юридичними особами, які сприяють розвитку освіти;

може ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту закладу та громадської акредитації закладу згідно і вимогами чинного законодавства;

розглядає інші питання, віднесені законодавством України та/або цим Статутом до її повноважень.

Педагогічна рада Ліцею скликається не рідше 4 разів протягом навчального року і працює у формі засідань.

Засідання Педагогічної ради є правомочним, якщо на ньому присутні не менше двох третин від її складу.

Рішення з усіх питань приймаються Педагогічною радою більшістю голосів від її складу. У разі рівного розподілу голосів, голос головуєчого на засіданні є визначальним. Головуючим на засіданні Педагогічної ради є директор або особа, яка виконує його обов'язки.

Рішення Педагогічної ради, прийняті в межах її повноважень, оформлюються протоколом, який підписується головуючим на засіданні та секретарем, вводяться в дію наказом директора Ліцею та є обов'язковими до виконання всіма учасниками освітнього процесу Ліцею.

5.4. У Ліцеї можуть діяти:

органи самоврядування працівників Ліцею;

органи самоврядування учнів;

органи батьківського самоврядування;

інші органи громадського самоврядування учасників освітнього процесу.

Органи громадського самоврядування Ліцею мають право брати участь в управлінні Ліцеєм у порядку та межах, визначених законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та цим Статутом.

5.5. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування Ліцею є Загальні збори колективу Ліцею (далі – Загальні збори), які скликаються не менше одного разу на рік та формуються з уповноважених представників усіх учасників освітнього процесу (їх органів самоврядування - за наявності).

Інформація про час і місце проведення Загальних зборів розміщується в Ліцеї та оприлюднюється на офіційному вебсайті Ліцею не пізніше ніж за один місяць до дня їх проведення.

Загальні збори:

заслуховують звіт директора Ліцею та оцінюють його діяльності;

розглядають питання навчально-виховної, методичної, економічної і фінансово-господарської діяльності Ліцею відповідно до вимог законодавства України;

здійснюють інші повноваження, визначені законодавством України.

Порядок скликання, повноваження, чисельність, склад Загальних зборів визначаються положенням про Загальні збори колективу мистецького ліцею «Київська дитяча Академія мистецтв імені М.І. Чембержі», затвердженим директором Ліцею.

5.6. Вищим органом громадського самоврядування працівників Ліцею є загальні збори трудового колективу Ліцею.

Порядок та періодичність скликання (не менш як один раз на рік), порядок прийняття рішень, чисельність, склад загальних зборів трудового колективу, інші

питання діяльності, що не врегульовані законодавством, визначаються колективним договором Ліцею.

Загальні збори трудового колективу:

розглядають та схвалюють проект колективного договору;
затверджують правила внутрішнього трудового розпорядку;
визначають порядок обрання, чисельність, склад і строк повноважень комісії з трудових спорів;
обирають комісію з трудових спорів.

Загальні збори трудового колективу можуть утворювати комісію з питань охорони праці та здійснювати інші повноваження, визначені законодавством.

Рішення загальних зборів трудового колективу підписуються головуючим на засіданні та секретарем.

Рішення загальних зборів трудового колективу, прийняті у межах їх повноважень, є обов'язковими до виконання всіма працівниками закладу освіти

5.7. Колективний договір регулює виробничі, трудові і соціально-економічні відносини трудового колективу з адміністрацією Ліцею, питання охорони праці, соціального розвитку Ліцею.

Право на укладення колективного договору від імені роботодавця надається директору Ліцею, з однієї сторони, і голові профспілки трудового колективу (за її наявності) Ліцею з іншої сторони.

6. Матеріально-технічна база Ліцею

6.1. Майно Ліцею становлять матеріальні та нематеріальні активи, основні фонди, основні засоби, інші необоротні матеріальні активи й інші товарно-матеріальні цінності. Майно ліцею належить до комунальної власності територіальної громади міста Києва та закріплене за Ліцеєм на праві господарського відання.

Майно Ліцею не підлягає вилученню або передачі будь-яким підприємствам, установам, організаціям, крім випадків, передбачених законодавством України.

Основні фонди Ліцею становлять майно (нерухоме та рухоме майно), включаючи будівлі, споруди, земельні ділянки, комунікації, обладнання, службове житло (за наявності), транспортні засоби, а також інші активи, відображені у самостійному балансі.

До майна Ліцею також можуть належати майнові права, включаючи майнові права інтелектуальної власності на об'єкти права інтелектуальної власності, об'єкти авторського права та/або суміжних прав та інші активи, визначені законодавством України.

Ліцей має право виключно за згодою Засновника або уповноваженого ним органу відчужувати закріплене за ним майно, надавати в оренду, передавати в заставу нерухоме майно, обладнання, інвентар та інші цінності, а також списувати з балансу основні засоби в установленому порядку.

Ліцей самостійно розпоряджається коштами на підставі кошторису. Доходи (прибутки) Ліцею використовуються виключно для фінансування видатків на утримання Ліцею, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених цим Статутом.

Забороняється розподіл отриманих доходів (прибутків) або їх частини серед засновників (учасників), членів, працівників Ліцею (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб.

Будівлі, споруди і приміщення, в яких розташований Ліцей, повинні відповідати вимогам доступності згідно з державними будівельними нормами і стандартами. Якщо відповідні об'єкти неможливо повністю пристосувати для осіб з особливими потребами, то здійснюється їх розумне пристосування з урахуванням універсального дизайну.

6.2. Ліцей здійснює володіння та користування майном відповідно до напрямку своєї діяльності та призначення майна згідно з законодавством України.

6.3. Землекористування та реалізація права на землю здійснюється Ліцеєм відповідно до Земельного кодексу України. Земельні ділянки передаються Ліцею у постійне користування в порядку, передбаченому Земельним кодексом України.

6.4. Збитки, завдані Ліцею внаслідок порушення його майнових прав фізичними або юридичними особами, органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, незалежно від форм власності та підпорядкування, відшкодовуються Ліцею відповідно до законодавства України.

7. Фінансово-господарська діяльність Ліцею

7.1. Фінансово-господарська діяльність Ліцею провадиться відповідно до Бюджетного кодексу України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших нормативно-правових актів.

7.2. Ліцей є неприбутковим закладом освіти.

7.3. Фінансування Ліцею здійснюється за рахунок коштів бюджету міста Києва в межах загальних асигнувань на освіту та інших джерел, не заборонених законодавством.

7.4. Фінансово-господарська діяльність Ліцею здійснюється на основі його кошторису.

Кошторис доходів і видатків Ліцею затверджується Органом управління у порядку, визначеному законодавством України.

7.5. Джерелами фінансування Ліцею є:

- кошти бюджету міста Києва;
- кошти, отримані за надання платних послуг, що надаються у порядку та на умовах, визначених законодавством України;
- доходи від оренди приміщень, споруд, обладнання;
- гранти;
- добровільні внески у вигляді коштів, матеріальних цінностей, нематеріальних активів, одержаних від підприємств, установ, організацій, фізичних осіб;
- інші джерела, не заборонені законодавством.

7.6. Фінансова автономія Ліцею полягає у виконанні наступних завдань (у межах установлених затвердженим кошторисом):

- формування структури Ліцею та його штатного розпису;
- встановленням виплат і доплат, надбавок, виплати матеріальної допомоги, премій, інших видів стимулювання та відзначення працівників відповідно до законодавства України;
- оплата поточних ремонтних робіт приміщень і споруд Ліцею;
- оплата підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

укладення відповідно до законодавства цивільно-правових угод (господарських договорів) для забезпечення діяльності Ліцею.

7.7. Отримані із зазначених джерел кошти можуть використовуватися Ліцеєм відповідно до власного кошторису доходів і видатків для організації та забезпечення освітнього процесу.

Одержання Ліцеєм позабюджетних коштів не є підставою для зменшення обсягу його бюджетного фінансування.

7.8. Ліцей може надавати платні освітні та інші послуги відповідно до законодавства України.

Директор Ліцею конкретизує перелік платних освітніх та інших послуг, що надаються Ліцеєм, із зазначенням часу, місця, способу та порядку надання кожної з послуг, їх вартості та особи, відповідальної за їх надання.

Ліцей не може надавати (повністю чи частково) платні освітні послуги для набуття компетентностей та досягнення їх учнями результатів навчання, визначених державними стандартами повної загальної середньої освіти.

У Ліцеї під час освітнього процесу, що забезпечує досягнення результатів навчання, передбачених освітньою програмою закладу освіти, не можуть проводитися платні заходи чи надаватися платні послуги.

Учні та їх батьки можуть отримувати в Ліцеї платні освітні та інші послуги виключно на добровільних засадах.

Надання платних послуг в межах затвердженої освітньої програми Ліцею не допускається.

7.9. Для здобуття початкової та профільної мистецької освіти в Ліцеї особам, які не здобувають у ньому повної загальної середньої освіти, за погодженням із Органом управління, може встановлюватись плата за навчання, розмір якої затверджується директором Ліцею після схвалення Педагогічної ради Ліцею.

7.10. Штатний розпис Ліцею розробляється на підставі штатних нормативів мистецьких ліцеїв, затверджених МКІП України, та затверджуються директором Ліцею за погодженням із Органом управління.

7.11. Ліцей здійснює бухгалтерський, оперативний обліки та веде статистичну звітність відповідно до законодавства України.

7.12. Директор Ліцею несе персональну відповідальність за дотримання порядку ведення і достовірність бухгалтерського обліку та статистичної звітності.

7.13. Аудит та перевірка фінансової діяльності Ліцею здійснюється відповідно до законодавства України.

7.14. Фінансова звітність Ліцею подається Департаменту комунальної власності м.Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) в установленому порядку.

8. Міжнародне співробітництво

8.1. Ліцей може здійснювати міжнародне співробітництво у сфері загальної середньої та мистецької освіти відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», міжнародних договорів, ратифікованих Україною у відповідному порядку.

8.2. Ліцей має право укладати договори про співробітництво, встановлювати прямі зв'язки із закладами освіти інших країн, міжнародними організаціями, фондами в установленому законодавством України порядку.

8.3. Ліцей за наявності належної матеріально-технічної та соціально-культурної бази, відповідного фінансування або власних фінансових коштів має право проводити міжнародний учнівський та педагогічний обмін у рамках освітніх програм, проєктів, встановлювати відповідно до законодавства прямі зв'язки з міжнародними організаціями та освітніми асоціаціями, а також брати участь в академічних обмінах із закладами мистецької освіти інших країн.

8.4. Участь учасників освітнього процесу Ліцею у міжнародних програмах, проєктах, учнівському та педагогічному обміні здійснюється відповідно до законодавства.

9. Внесення змін і доповнень до Статуту

9.1. Зміни до цього Статуту вносяться відповідно до законодавства України у тому ж порядку, в якому був затверджений Статут.

10. Припинення Ліцею

10.1. Припинення Ліцею відбувається шляхом його реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації за рішенням Засновника або інших органів у випадках передбачених законом.

10.2. Орган, що прийняв рішення про припинення Ліцею, призначає комісією з припинення Ліцею (комісію з реорганізації, ліквідаційну комісію) та встановлює порядок і строк заявлення кредиторами своїх вимог до Ліцею, що припиняється.

10.3. До комісії з припинення Ліцею (комісії з реорганізації, ліквідаційної комісії) з моменту призначення переходять повноваження щодо управління справами Ліцею. Голова комісії, її члени представляють його у відносинах з третіми особами та виступають у суді від імені Ліцею.

10.4. У разі припинення Ліцею (у результаті його ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення) майно (у тому числі активи) за рішенням Засновника передаються одному або кільком неприбутковим закладам освіти відповідного типу або зараховуються до доходу бюджету міста Києва.

10.5. Працівникам Ліцею, які звільняються у зв'язку з його реорганізацією чи ліквідацією, гарантується дотримання їх прав та інтересів відповідно до законодавства про працю.

10.8. Ліцей вважається таким, що припинився з дня внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань запису про його припинення.

Директор Департаменту культури

Сергій АНЖИЯК